

JRIV & STRAATKRACHT

STRAATKRACHT IS ONTWIKKELD DOOR:

William Schrikker
Jeugdbescherming
& Jeugdreclassering

Expect Jeugd
Expertisecentrum
Partners voor Jeugd

samen veilig
Jeugdbescherming
Brabant

GESUBSIDIEERD DOOR:

Ministerie van Justitie en Veiligheid

ACHTERGROND

In 2022 zijn 13 GI samen gestart met het project Jeugdreclassering in verbinding. Het doel is om de drie stromingen JR 2.0, Save en FFP van de GI door te ontwikkelen naar één uniforme en op maat werkende landelijke jeugdreclasseringsmethodiek.

Straatkracht is een specifieke vorm van jeugdreclassering en gaat op in de nieuwe JRiV brede intensieve variant van jeugdreclassering. Straatkracht is een intensieve variant van jeugdreclassering voor jongeren tussen de 12-23 jaar die verdacht worden van een (ernstig) delict danwel daarvoor is veroordeeld. Bij 'ernstig delict' wordt met name gedacht aan/signalen van verwevenheid in georganiseerde criminaliteit. De aanpak is gericht op het ondersteunen van jongeren in het weg bewegen van criminaliteit en het toe bewegen naar een positief, pro-sociaal leven.

In de nieuwe JRiV methodiek wordt het 'doelgroep' denken losgelaten en krijgen jongeren een reguliere of intensief JR traject waarbinnen werkzame JR elementen als maatwerk kunnen worden toegepast. Begin 2025 zal één intensieve variant JRiV door de rechter worden opgelegd. Daarbinnen kunnen passende kernelementen door JR worden ingezet. Er zal één set van selectiecriteria bestaan naast in de bijzondere voorwaarden opgenomen specifieke jeugdhulp of andere aanwijzingen.

Wat betekent dit voor Straatkracht?

Dat de werkwijze 'Straatkracht' op zal gaan in JRiV intensief heeft geen invloed op de inhoudelijke methodische begeleiding. De ontwikkelde en beproefde werkwijze blijft onveranderd. Wel is het goed te weten dat sommige kernelementen uit Straatkracht qua naam of indeling wijzigen en de JRiV intensieve methode iets meer onderscheid kent. JRiV is bovendien straks uitgebreid met (nog meer) praktische tools die een jeugdreclasseringswerker in de praktijk kan inzetten gedurende de begeleiding.

Voor wie is de Straatkracht aanpak bedoeld?

Een kleine groep jongeren begeeft zich in antisociale netwerken, waar bijvoorbeeld wapens en geweld niet worden geschuwd. Deze jongeren rollen hier niet zomaar in. Zij worden benaderd of gerekruteerd door andere personen zoals vrienden of familie. Een deel van de jongeren groeit onveilig op. Zij hebben bijvoorbeeld op jonge leeftijd al te maken gehad met mishandeling en/of verwaarlozing. Dergelijke onveiligheid draagt bij aan kwetsbaarheid voor betrokkenheid bij criminaliteit. Soms vallen jongeren uit op school, gebruiken ze drugs en/of hebben ze het gevoel nergens bij te horen. Behalve op straat, daar worden deze jongeren soms (meer) erkend en voelen ze zich meer gezien. Criminaliteit is vaak wijkgebonden: soms zijn daar al criminele structuren aanwezig waardoor jongeren verleid of zelfs uitgebuit worden. Sommige jongeren kiezen heel bewust voor delict gedrag. Die keuze is vaak ingegeven door een geromantiseerd beeld over (het doorgroeien in) criminaliteit en de opbrengsten die daarbij komen kijken. Er is dan te weinig oog voor de daadwerkelijke keerzijde van een criminele carrière.

“Het zijn de hoog-risicozaken, waarbij de veiligheid van de jongere, diens omgeving en ook van ons als jeugdreclasseringswerker moet worden bewaakt. Er zijn soms banden met een criminele vriendengroep of met de georganiseerde (drugs) criminaliteit. Deze jongeren komen verhard over, tegelijk gaat het ook om kwetsbare jongeren, waarbij bijvoorbeeld sprake is van een laag verstandelijke beperking, trauma's of andere problematiek.”

-Jeugdreclasseringswerker-

Of een jongere in aanmerking komt voor straatkracht hangt af van (1) de leeftijd en de aard van het delict (2) een beoordeling op de RNR principes: risicobeginsel (voor wie is het traject?), behoefte beginsel (wat moet er veranderen?), responsiviteit (hoe kan verandering bewerkstelligt worden bij deze jongere?).

Wil je meer weten over de selectiecriteria dan kun je deze opvragen via straatkracht@pvj.nl

Doelen Straatkracht

Het doel van de straatkracht aanpak is het bevorderen van een positief, veilig en pro-sociaal leven en het verminderen van geweld & recidive, door te werken aan:

1. Een basis om te leven,
2. Het versterken van pro-sociale bindingen (opleiding/werk), verminderen van antisociale bindingen,
3. Het ontwikkelen en ervaren van een pro-sociale identiteit- en talenten,
4. Het bevorderen van herstel van/naar de eigen omgeving,
5. het opbouwen van een steunend netwerk en nazorg.

Duur en intensiteit Straatkracht

Straatkracht duurt gemiddeld 12 maanden. Een jeugdreclasseringswerker besteedt gemiddeld 4 uur per week aan één jongere. Daarvan zijn gemiddeld 2 uren contacturen (dat kan zijn via app, telefoon of fysiek) en 2 uren achter de schermen om zaken te regelen en te organiseren. Daarnaast werkt de jeugdreclasseringswerker nauw samen met andere professionals, politie en jongerenwerk.

De gedragswetenschapper krijgt extra tijd om mee te denken met de professionals. Ook denkt er een externe leefwerelddeskundige mee tijdens het jeugdreclasseringstraject. Deze staat alleen in contact met de jeugdreclasseringswerker en adviseert daar waar nodig.

“Je begrijp niet hoe mijn leven is!”
- Jongere uit straatkracht -

Werkwijze

Er wordt krachtgericht gewerkt in straatkracht. Dat betekent dat er aandacht is voor het belonen en bekrachtigen van wat goed gaat en het acteren op wat minder goed gaat. Jeugdreclasseringswerkers gaan samen met de jongere op zoek naar zijn of haar talenten en drijfveren. Ze helpen hoop te vinden en te houden vanuit het eigen verhaal (narratief) van een jongere. Ook wanneer het even lastig is en motivatie ver te zoeken is. De straatkracht aanpak beoogt daarmee positief perspectief te ontwikkelen en te houden.

De uitdaging van de jeugdreclasseringswerker is om er samen met iedere jongere en zijn of haar omgeving, achter te komen wat nodig is om tegenkracht te kunnen bieden tegen de negatieve 'straatkracht'. Er wordt niet alleen gewerkt aan een goede basis en een zinvolle dagbesteding, maar er wordt ook intensief ingezet op het versterken van het pro-sociaal kapitaal van de jongere. Het is die zoektocht die het verschil kan maken voor een jongere en diens omgeving. Voor het versterken van pro-sociale relaties wordt gebouwd aan een krachtteam rondom de jongere: een steunend team van professionals en pro-sociale personen die gedurende de begeleiding, ook nadat de begeleiding is afgelopen, helpt om de doelen te bereiken.

De aanpak bestaat uit 3 fases:

1. Opbouw van een veilige werkrelatie
2. Zicht krijgen op kracht voor verandering
3. Ervaren van positief perspectief.

Onderbouwing van de aanpak

De aanpak is ontwikkeld door Expect Jeugd, met inzichten uit wetenschappelijke literatuur, praktijkkennis en ervaringskennis. Een actie-onderzoeker volgde twee teams en casuïstiek in Amsterdam en haalde zo werkzame elementen op. Ook wetenschappelijke inzichten werden meegenomen en ervaringen van jongeren zelf. Een klankbordgroep van wetenschappers dacht mee over de werkwijze. straatkracht gaat - zoals gezegd - op in een intensieve variant van JRiV. De inhoudelijke onderbouwing maakt daarmee ook onderdeel van JRiV uit.

“Wij moeten beter ronselen dan de straat.”
-Jan Dirk de Jong (lector aanpak jeugdcriminaliteit)-

Expertise centrum Partners voor Jeugd

Wil je meer weten over straatkracht? Neem contact op met de projectleider Ray David via: straatkracht@pvj.nl

of kijk op

[https://www.expectjeugd.nl/project
en/straatkracht/](https://www.expectjeugd.nl/projecten/straatkracht/)